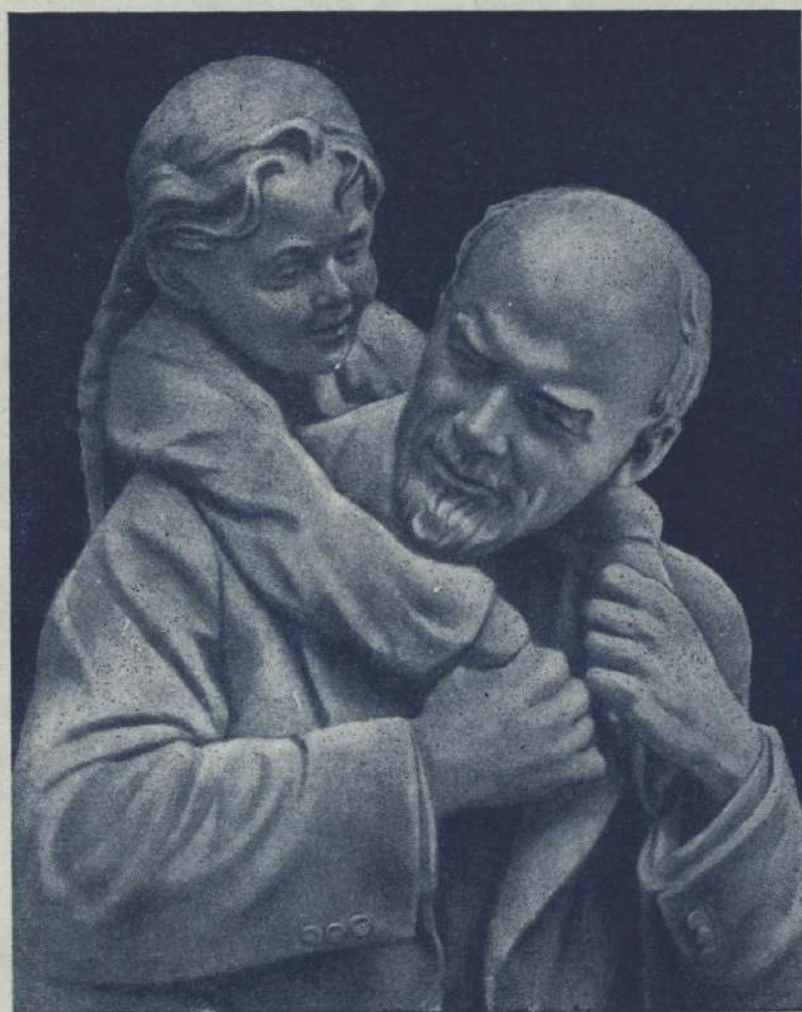

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

4

«РАДЯНСЬКА ШКОЛА»
1960

Обладнання літнього майданчика*

В літню пору все життя дітей по можливості треба винести на повітря, а тому планування та обладнання майданчика набувають особливої актуальності. Приступаючи до планування ділянки дитячого садка, слід врахувати, що дітям необхідно надати найширшу можливість задовольняти свою потребу в рухах, іграх, в різноманітній активній діяльності.

На ділянці повинно бути все необхідне для вправління дошкільників в бігу, ходьбі, лазінні, стрибках, метанні тощо, створені всі умови для трудової та ігрової діяльності, зокрема для ігор з піском, водою та іншими природними матеріалами.

З метою зміцнення здоров'я і загартовування дитячого організму треба організувати на майданчику сон дітей, проводити сонячні, повітряні ванни, обливання.

Особлива увага приділяється достатньому озелененню ділянки деревами, кущами, квітами, травою. Дуже добре, якщо на майданчику є тіністі місця, однак слід уникати великої кількості тіні.

Плануючи ділянку дитячого садка, необхідно, в першу чергу, визначити місця для групових та фізкультурного майданчиків.

Фонтани з мілкими басейнами або інші водоймища краще виносити на сонячне місце, щоб прогрівалася вода.

Тут же встановлюють літній душ на 2—3 кабінки. Місце для нього відводиться на деякій відстані від приміщення і обноситься живою огорожею.

Необхідно визначити місце для городу, ягідника (для дітей дошкільного віку з розрахунку 2 кв. м на дитину), куточок для розміщення тварин (їх можна мати по групах і на окремому майданчику).

На фізкультурному майданчику, спільному для всіх груп, встановлюють шестикутний парканчик для лазіння (для дітей старшої та середньої груп), прилади для вправ на рівновагу і підлізання, гірка з драбинкою і спуском. Крім постійного обладнання, на майданчику треба мати переносне фізкультурне приладдя, яке вихователька використовує відповідно до плану занять. Це — прості і комбіновані стояки

для стрибків і підлізання, щит-ціль для кидання м'яча, дуги для підлізання і котіння м'яча. На майданчику повинні бути лави для відпочинку.

Навкруги фізкультурного майданчика бажано зробити овальну за формою бігову доріжку для їзди на велосипедах, педальних машинах, для бігу. В куточках майданчика відводяться місця для зберігання фізкультурного інвентаря — палиць, обручів, м'ячів тощо. З цією метою встановлюють відкриті полицьки, кошики і т. д.

Фізкультурний майданчик утрамбовують, обсаджують кущами бузку, жасмину, калини, які відділяють його від групових майданчиків.

Обладнанням, встановленим на фізкультурному майданчику, діти користуються двічі на тиждень під час занять гімнастикою і рухливими іграми, тому частину обладнання встановлюють і на групових майданчиках, щоб дати дітям можливість частіше ним користуватися. Це стояки для стрибків і кидання м'яча, сітка для метання м'яча, щит-ціль, дуга для підлізання та інший переносний інвентар.

Кожна вікова група **обов'язково повинна мати свій майданчик**. Для майданчика відводять по можливості рівне місце, яке слід розпланувати так, щоб забезпечити різні види діяльності дітей. Планування групового майданчика треба детально продумати, щоб все було зручним і красивим. Майданчики можна відділити один від одного «парканчиком» із зелених насаджень або низьким штахетом, обсадженим зеленню, квітами.

На всіх групових майданчиках необхідно мати навіси для затінку розміром 40—50 кв. м. Вони захищають від сонця, а також дозволяють дітям лишатися на повітрі і в несприятливу погоду. Тут же можна проводити з дітьми заняття, організувати їх харчування.

Групові майданчики мусять з'єднуватися один з одним, але ні в якому разі не бути прохідними.

На території майданчика треба мати достатню кількість лав для відпочинку ді-

* Див. додаток.

тей. Все обладнання розміщують так, щоб дітям зручно було бігати, гратися. До майданчика бажано підвести воду.

Поливати його треба шлангом або лійкою тричі на день — вранці до приходу дітей, вдень під час сну і увечері, коли вихованці підуть додому, і старанно підмітати.

Зелені насадження поливають двічі — рано вранці і увечері.

Дорослі і дошкільники повинні підтримувати чистоту і порядок на майданчику; у відлюдних куточках слід поставити урни для сміття. Майданчик завжди буде нарядним і привабливим, якщо він чистий і впорядкований, якщо всі рослини свіжі і доглянуті, а обладнання пофарбовано в світлі тони, приємні для ока.

На майданчику можна розмістити одне-два яскравих панно, скульптуру.

В додатку до цього номера журналу подано примірне обладнання групового майданчика для дітей ясельного та дошкільного віку.

Його слід використовувати вибірково, враховуючи наявну площу.

Весь фізкультурний інвентар мусить бути акуратно виготовленим.

Всі грані обов'язково округлюються в цілях безпеки.

Груповий майданчик дитячого садка

Розмір групового майданчика для дітей дошкільного віку — 75 кв. м.

Групові майданчики для молодших дошкільників треба розміщати поблизу приміщення групи. На груповому майданчику виділяються місця для проведення процедур по загартуванню, обладнують для піску двірчик і встановлюють 4- і 6-кутні ящики з піском. Розміщують їх у затишному, тінистому місці, оточеному кущами і квітами, або під деревами. Для ігор з піском треба дати дітям різні іграшки: лопатки, совочки, відерця, фігурки, вирізані з фанери, і технічні іграшки — екскаватори, землечерпалки тощо.

Для ігор з водою використовуються алюмінієві ночви і ванни, встановлені на спеціальних підставках-столиках. У всіх во-

парканчиком для лазіння, драбинкою-східцями, дошкою для вправ у рівновазі, дугою для підлізання і котіння м'яча. Для дітей 3-х років можна частково використати обладнання майданчика, рекомендованого для дітей ясельного віку.

Груповий майданчик ясел

Розмір групового майданчика — 100 кв. м. Фізкультурний майданчик в яслах не передбачається, все приладдя розміщується на груповому. Ящики з піском та обладнання для ігор становлять в кількох місцях. Так, один ящик з піском знаходиться в такому місці, де його обігріває вранішнє сонце, інший — у затінку. Найкраща тінь — «ажурна», коли сонячне проміння пробивається крізь гілки дерев і падає на дітей.

Ящики з піском рекомендуються двох конструкцій: в одному діти можуть гратися сидячи на піску, в іншому — тільки стоячи біля бортів. Під безпосереднім наглядом виховательки діти із задоволенням граються водою в басейні або в іншому водоймищі. Басейн попередньо миють, наповнюють водою, яка нагрівається на сонці.

Недалеко від місць для ігор з водою і піском становлять достатню кількість садових лав із спинками.

Для розвитку рухів дітей необхідно мати різне приладдя. В залежності від віку вихованців набір їх буває різним. Для середньої групи ясельного віку рекомендується драбинка, гімнастична стінка, обручі для пролізання, лежача дошка для рівноваги, лежача драбинка для переступання, гірка з східцями і спуском, схил. Висоту схилу регулюють підставкою, яка складається з рухомої і нерухомої частини.

доймах треба зробити стоки для спуску води.

Щоб заохотити дошкільників до творчих ігор, необхідно встановити на майданчиках ігрові будиночки, моторний і весловий човни, балкончик біля дерева, тунелі, бесідки. Для дитячих розваг потрібні також качелі, дошка-качалка, різні атракціони.

Майданчик молодшої групи відрізняється від інших тим, що на ньому встановлюється й фізкультурний інвентар, бо спільним фізкультурним майданчиком діти молодшої групи не користуються. Він обладнується

У старшій групі лишаються окремі предмети обладнання для середньої групи (обручі для пролізання, драбинка, гірка тощо). Крім них, вихователька використовує комбіновані дошки для ходьби (рівноваги), площадку із спуском, брус для рівноваги, стояки з натягнутим на висоті 10—20 см шнуром, через який треба переступати, гімнастичну стінку, обруч або корзину для кидання м'ячів, куль, мішечків з піском, столик для підлізання.

Для спокійних ігор та занять потрібні нависи, будиночки, альтанки, тенти, пересувна ширма із витких рослин, балкончик біля дерева, великий автомобіль, пароплав тощо. Під наглядом сестри-виховательки малята охоче катаються на різних качалках і качелях. Щодня необхідно давати їм і настільні іграшки для спокійних ігор,

інсценівок, розваг тощо. Їх необхідно розмістити в кількох місцях, зручних для гри, і зберігати в шафочках, на полицках, в кошиках, сітках, коробках для дрібних іграшок. Місця для зберігання іграшок повинні бути постійними.

Дітей старшого віку слід привчати класти іграшки на місце. Природно, що матеріал для гри з піском і водою треба розмішати біля ящиків і водойм. Сестра-вихователька спостерігає за дитячою діяльністю і спрямовує її так, щоб рухи чергувалися з спокоєм. Перевтома і збудження дітей неприпустимі.

Наявність необхідного обладнання, іграшок і приладдя дає можливість корисно й цікаво організувати життя дітей на літньому майданчику.

Література:

Участок детского сада. Учпедгиз, 1951.

И. И. Зорина, З. С. Сергеева, «Детский сад», Учпедгиз, 1956, Журнал «Дошкольное воспитание» № 8, 1959. Ст. И. А. Мельцер «Сборные конструкции для игр на участке».

Н. С. Назарова, «Детская одежда и оборудование для ясель и домов ребенка», Медгиз, 1951.

М. А. Минкевич, Р. Г. Сорочек, З. С.

Уварова, «Физические упражнения для детей раннего возраста», Медгиз, 1958.

«Воспитание детей раннего возраста», под ред. Н. М. Щелованова и Н. М. Аксариной, Медгиз, 1955.

П. Г. Радченко, О. И. Самиренко, Э. Е. Шилькер, «Сельские ясли», Медгиз, 1955.

Г. Г. Криксунова, «Басейн на ділянці дитячого садка», журнал «Дошкільне виховання» № 6, 1957.

М. ЙОГАНСЕН,
О. СИМИРЕНКО